

Posudek diplomové práce

Název práce: Změny vlastnických vztahů k půdě v Čechách po roce 1918

Diplomantka: Eva Macháčková

Oponent: Doc. JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.

Autorka v úvodní kapitole pojednává o úpravě vlastnictví v občanském právu a soustřeďuje se zejména na ABGB z roku 1811.

Dále se diplomantka věnuje pozemkové reformě, zákonu o obstavení velkostatků, záborovém, přidělovém a náhradovém zákonu, vč. Zákona č. 354/1921 Sb.z. a n., který je pokládán za součást pozemkové reformy. Autorka sleduje bohaté parlamentní diskuse, postoj jednotlivých politických stran k problému pozemkové reformy a i hlubší analýze pojmu zábor.

Vhodně se diplomantka zaměřuje také na činnost a postavení Státního pozemkového úřadu, který byl zřízen zákonem v roce 1919, jednalo se o úřad, který zastupoval stát ve věcech pozemkové reformy a spravoval i zabraný majetek. Byl zrušen roku 1935 a jeho působnost přešla na ministerstvo zemědělství. Úřad měl na starosti realizaci záborového procesu. Eva Macháčková ve své práci věnuje svoji pozornosti i osobnostem, které se podílely na tvorbě a procesu při uskutečňování pozemkové reformy, např. Antonínu Švehlovi a dalším.

Dále diplomantka přechází ke druhé pozemkové reformě a rozděluje období, ve kterém probíhala na tři etapy. V první etapě se zamýšlí nad konfiskačními procesy s represivním prvkem v roce 1945, ve druhé etapě popisuje průběh revize pozemkové reformy v roce 1947. Podrobně autorka také popisuje únorové události roku 1948, ve kterém probíhala nová pozemková reforma. Přínosné jsou pasáže zaměřené na užívací vztah k půdě, družstevním užívání půdy, užívání půdy k zajištění zemědělské výroby a náhradním užívání pozemku.

Kladem celé práce je také stav, kdy autorka téma své diplomové práce viz výše, posuzuje i v širších evropských souvislostech. Velmi přínosná je část, která je zaměřena na restituční zákony, důvody, které k restitucím vedly a jejich důsledky. Autorka velmi přínosně upozorňuje

na známé restituční spory vedené v první řadě s potomky šlechtických rodů. Dotýká se také rovněž otázky církevních restitucí. V tomto případě postrádám studie z pera prof. Pavlíčka. Závěrečné kapitoly (6.,7.) jsou logickým zakončením analýzy vybrané problematiky.

Předložená diplomová práce využívá nejenom bohatou literaturu, zákony, ale i archivní prameny. Z výše uvedených důvodů ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Námět k obhajobě:

Problematika zákona č. 32/1918 Sb., o obstavení velkostatků

V Lovosicích 12.4.2022

doc. JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.